

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1974-1975.

8 AUGUSTUS 1975.

WETSONTWERP

tot verruiming van de kredietmogelijkheden ten gunste van de kleinhandelaars die een veel kleinere omzet hebben gehad ten gevolge van de uitvoering van werken van openbaar nut.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

In verscheidene grote steden van het land worden werken van lange duur ondernomen met het oog op de hernieuwing van de stadskern, de vergemakkelijking van het verkeer, de modernisering van het gemeenschappelijk vervoer en het veraangename van het voetgangersverkeer: het boren van tunnels, het aanleggen van toegangswegen tot de autowegen, het verbeteren van het wegdek, het aanleggen van metro's, de bouw van aan de voetgangers voorbehouden zones. Deze werken komen nog bij die welke gebruikelijk door het openbaar nut worden vereist, namelijk de onderhoud van het weggennet, de herstelling van de waterleidingen, gasleidingen, enz. Talrijke wijken bieden aldus met hun opengebroken straten, hun opengebroken stoepen en het oorverdovend lawaai van machines, de aanblik van een ware bouwplaats.

De toegang tot de winkels in de nabijheid van deze werken is over het algemeen bijzonder moeilijk zowel voor de voetgangers die met moeite door kunnen als voor de autobestuurders die moeten afrekenen met omleggingen en hun wagen niet kunnen parkeren. Dit brengt vanzelfsprekend met zich mee dat er veel minder klanten komen of dat de klanten eenvoudig wegblijven.

Daar deze grote werken lang duren, kan de schade voor de handelaars die er het slachtoffer van zijn aanzienlijk zijn. Het gaat van een vermindering van de winst tot het staken van de handelsactiviteit en zelfs tot het faillissement.

Het is onaanvaardbaar dat verbeteringen die de collectiviteit ten goede komen geschieden ten nadele van enkelen. Het beginsel van de gelijkheid van allen voor de lasten van het sociaal leven, verzet er zich tegen. Sommigen beweren dat de handelaars die in de nabijheid van grote werken zijn gevestigd nadien voordeel zullen halen uit deze werken. Er zullen meer klanten zijn wanneer de wijk zal hernieuwd zijn en de vervoermiddelen zullen verbeterd zijn. Deze handelaars zullen het dan nog moeten hebben kunnen overleven. In de

Chambre des Représentants

SESSION 1974-1975.

8 AOÛT 1975.

PROJET DE LOI

portant élargissement des facilités d'accès au crédit en faveur des petits commerçants ayant subi, par suite de travaux d'utilité publique, une diminution importante de leur chiffre d'affaires.

EXPOSE DES MOTIES

MESDAMES, MESSIEURS,

Dans plusieurs grandes villes du pays, des travaux de longue haleine sont entrepris en vue de rénover le centre urbain, de faciliter le trafic, de moderniser les transports en commun et d'agréments la circulation pédestre: percement de tunnels, aménagement de voies d'accès aux autoroutes, amélioration du revêtement des chaussées, placement de métros, construction de zones piétonnes. Ces travaux viennent s'ajouter à ceux que l'utilité publique exige de manière usuelle, à savoir la réfection de la voirie, la réparation des conduites d'eau, de gaz, etc. De nombreux quartiers offrent ainsi, avec leurs rues éventrées, leurs trottoirs délavés et le bruit assourdissant des machines, l'aspect d'un véritable chantier.

L'accès aux magasins riverains de ces travaux est en général particulièrement pénible tant pour les piétons, dont le passage est rendu difficile, que pour les automobilistes, en raison de déviations et de l'impossibilité de se garer. Il en résulte évidemment une diminution importante de la clientèle de ces magasins, parfois même une défection pure et simple.

Etant donné la durée de ces grands travaux, le préjudice causé aux commerçants qui en sont victimes peut être considérable. Il va d'une réduction des bénéfices à l'abandon, voire à la faillite.

Il n'est pas admissible que des améliorations qui profitent à la collectivité se fassent au détriment de quelques-uns. Le principe de l'égalité de tous devant les charges de la vie sociale s'y oppose. D'aucuns soutiendront que les commerçants riverains des grands travaux tireront, par après, un avantage de la réalisation de ceux-ci. La clientèle se fera plus nombreuse si le quartier est rénové et si les moyens de transport sont facilités. Encore faudra-t-il que ces commerçants aient pu survivre. A supposer qu'il en soit ainsi, on

onderscilling dat het zo is kan worden betwijfeld dat zij nog steeds de nodige middelen bezitten om hun onderneming aan het nieuw milieu aan te passen en om hun nieuwe economische aanpak te verzekeren.

Deze wet strekt ertoe de dramatische gevolgen van de uitvoering van grote werken in zekere mate te verhelpen. Zij biedt de handelaars ruimer kredietmogelijkheden door staatswaarborg te hechten aan de leningen die hun zouden kunnen worden toegekend en door aan de kredietinstellingen toelagen te verlenen om hen in de mogelijkheid te stellen de rentevóeten te verlagen.

Aldus zullen de door deze werken getroffen handelaars hun onderneming in leven kunnen houden tijdens de periode van inactiviteit die er zal uit voortvloeien.

ONDERZOEK VAN DE ARTIKELEN.

Artikelen 1 tot 3.

Opdat de wet toepassing zou kunnen vinden, is het vereist dat de uitvoering van de werken de onmiddellijke oorzaak is van de vermindering van de cliënteel en, bijgevolg, van het afnemen van de omzet.

Het woord «handelaar» beoogt zowel de natuurlijke personen als de rechtspersonen, de hoofdzetels als de filialen. Het is natuurlijk de persoon die profijt trekt uit de exploitatie van de handel, en die bijgevolg schade lijdt wegens het afnemen van zijn omzet, die in aanmerking komt voor het krediet.

Onder omzet moet verstaan worden, de waarde van de leveringen van goederen en van de dienstverleningen door de handelaars verstrekt, bij de uitoefening van hun beroeps- werkzaamheden.

Het is noodzakelijk gebleken met de snelle evolutie van het indexcijfer der consumptieprijzen rekening te houden, opdat de vergelijking van de twee omzetten zo correct mogelijk zou zijn. De omzet van de referentieperiode zal worden vermenigvuldigd met een breuk, waarvan de teller het vermoedelijk gemiddeld indexcijfer van de nuttige periode is, en de noemer het gemiddeld indexcijfer van de referentieperiode.

Artt. 4 en 5.

Onder voorbehoud van de toepassingsregelen die zullen worden bepaald door de Koning, wordt het genot van deze bepalingen toegekend aan ieder handelaar die voldoet aan de voorwaarden, bepaald in de artikelen 1 en 2 van dit ontwerp.

De aldus omschreven kredietmechanismen zijn dezelfde als die waarin is voorzien voor de wetten betreffende de economische expansie.

Onder gewone interest moet worden verstaan de rentevoet van de markt, in het raam van het beroepskrediet.

De Minister van Financiën,

W. DE CLERCQ.

De Minister van Middenstand,

L. OLIVIER.

peut douter qu'ils possèdent toujours les fonds nécessaires pour adapter leur entreprise au nouvel environnement et pour assurer leur relance économique.

La présente loi tend à pallier, dans une certaine mesure, les conséquences dramatiques de l'exécution de grands travaux. Elle facilite l'accès des commerçants au crédit en assortissant les prêts qui pourraient leur être consentis de la garantie de l'Etat et en accordant, aux organismes de crédit, des subventions afin de leur permettre de réduire les taux d'intérêt.

Ainsi, les commerçants touchés par ces travaux pourront-ils maintenir leur entreprise en vie pendant la période d'inactivité qui en résultera.

EXAMEN DES ARTICLES.

Articles 1 à 3.

Pour que la loi puisse s'appliquer, il faut que l'exécution des travaux soit la cause immédiate de la diminution de la clientèle et, en conséquence, de la réduction du chiffre d'affaires.

Le terme «commerçant» vise aussi bien les personnes physiques que les personnes morales, les établissements principaux que les succursales; C'est évidemment la personne qui tire profit de l'exploitation du commerce et qui, dès lors, subit un préjudice en raison de la réduction de son chiffre d'affaires qui peut bénéficier du crédit.

Par chiffre d'affaires, il faut entendre la valeur des livraisons de biens et de prestations de service faites par des commerçants dans l'exercice de leurs activités professionnelles.

Il a paru nécessaire de tenir compte de l'évolution rapide de l'indice des prix à la consommation pour que la comparaison des deux chiffres d'affaires soit la plus correcte possible. Le chiffre d'affaires de la période de référence sera multiplié par une fraction dont le numérateur est l'indice moyen présumé de la période utile et le dénominateur l'indice moyen de la période de référence.

Art. 4 et 5.

Sous réserve des modalités d'application qui seront déterminées par le Roi, le bénéfice de ces dispositions est accordé à tout commerçant qui répond aux conditions prévues aux articles 1 et 2 du présent projet.

Les mécanismes de crédit ainsi décrits sont les mêmes que ceux prévus par les lois d'expansion économique.

Par intérêt normal, il faut entendre le taux du marché dans le cadre du crédit professionnel.

Le Ministre des Finances,

W. DE CLERCQ.

Le Ministre des Classes moyennes,

L. OLIVIER.

WETSONTWERP

BOUDEWIJN, KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en bierna u/ezen zullen, ONZE GROET.

Gelet op de wetten betreffende de Raad van State, gecoördineerd bij het koninklijk besluit van 12 januari 1973, inzonderheid op artikel 3, eerste lid;

Gelet op de dringende noodzakelijkheid;

Op de voordracht van Onze Minister van Financiën en van Onze Minister van Middenstand en op in Raad overlegd advies van Onze Ministers,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

Onze Minister van Financiën en Onze Minister van Middenstand zijn gelast in Onze naam bij de Wetgevende Kamers het wetsontwerp in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1.

Voor de toepassing van deze wet kunnen in aanmerking komen, de kleinhandelaars die, ten gevolge van de uitvoering van werken van openbaar nut op de openbare weg, waardoor de toegang van de klanten tot de voor hun handelsactiviteit bestemde lokalen wordt belemmerd tijdens deze werken, gedurende een periode van ten ininste 3 maanden een gemiddelde omzet hebben, die tenminste 25 % lager ligt dan de gemiddelde omzet die zij in deze zelfde lokalen hebben gehad gedurende de overeenkomstige periode van het jaar dar aan de aanvang van de werken voorafgaat, gecorrigeerd door een coëfficiënt die het indexcijfer van de verbruiksprijzen tussen de referteperiode en de nuttige periode vertegenwoordigt.

Art. 2.

In de zin van deze wet wordt als kleinhandelaar beschouwd, ieder natuurlijk of rechtspersoon die voldoet aan de maatstaven bepaald in toepassing van artikel 2, laatste lid, van de wet van 24 mei 1959 tot verruiming van de mogelijkheden, inzake de beroeps- en ambachtskredietverlening aan de middenstand, voor zover zijn omzet niet hoger ligt dan een bedrag dat zal worden bepaald door de Koning.

Art. 3.

De in artikel 1, *in fine*, bedoelde coëfficiënt is gelijk aan het quotiënt van het vermoedelijk gemiddeld indexcijfer van de nuttige periode, gedeeld door het indexcijfer van de referteperiode.

Art. 4.

§ 1. Onder de voorwaarden en volgens de regelen welke de Koning bepaalt kan, op de gelijktijdige voordracht van de Ministers tot wier bevoegdheid financiën en middenstand behoren, staatswaarborg worden gehecht aan de terugbetaling in hoofdsom, interesten en bijkomende kosten van de leningen die aan de in artikel 1 bedoelde handelaars worden toegekend, door de kredietinstellingen vermeld in artikel 2 van de wet van 24 mei 1959, tot verruiming van de mogelijkheden inzake de beroeps- en ambachtskredietverlening aan de middenstand. Deze leningen moeten uitsluitend dienen om de onderneming van de aanvrager te vrijwaren of om aan deze onderneming een nieuwe aanpak te verzekeren. Zij mogen niet worden aangevraagd meer dan een jaar na de beëindiging van de werken waardoor de toegang van de klanten tot de in artikel 1 bedoelde lokalen werd belemmerd.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN, ROI DES BELGES,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Vu les lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées par l'arrêté royal du 12 janvier 1973, notamment l'article 3, alinéa lor;

Vu l'urgence;

Sur la proposition de Notre Ministre des Finances et de Notre Ministre des Classes moyennes et de l'avis de Nos Ministres qui en ont délibéré en Conseil,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Notre Ministre des Finances et Notre Ministre des Classes moyennes sont chargés de présenter en Notre nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit:

Article 1er.

Peuvent bénéficier de l'application de la présente loi les petits commerçants qui, par suite de l'exécution, sur la voie publique de travaux d'utilité publique, entravant l'accès de la clientèle aux locaux qu'ils affectent à leurs activités commerciales, réalisent, durant ces travaux, au cours d'une période de 3 mois au moins, un chiffre d'affaires moyen inférieur de 25 % au moins au chiffre d'affaires moyen réalisé dans ces mêmes locaux au cours de la période correspondante de l'année précédant le début des travaux, corrigé d'un coefficient représentatif de l'indice des prix à la consommation entre la période de référence et la période utile.

Art. 2.

Est considéré comme petit commerçant au sens de la présente loi toute personne, physique ou morale, répondant aux critères déterminés en application de l'article 2, dernier alinéa, de la loi du 24 mai 1959 portant élargissement des facilités d'accès au crédit professionnel et artisanal en faveur des classes moyennes, pour autant que son chiffre d'affaires ne dépasse pas un montant qui sera déterminé par le Roi.

Art. 3.

Le coefficient prévu à l'article 1er, *in fine*, est égal au quotient de l'indice moyen présumé de la période utile divisé par l'indice moyen de la période de référence.

Art. 4.

§ 1er. Dans les conditions et selon les modalités que le Roi détermine, la garantie de l'Etat peut être attachée, sur la proposition conjointe des Ministres ayant les finances et les classes moyennes dans leurs attributions; au remboursement en capital, intérêts et accessoires des prêts accordés aux commerçants visés à l'article 1er, par les organismes de crédit énumérés à l'article 2 de la loi du 24 mai 1959 portant élargissement des facilités d'accès au crédit professionnel et artisanal en faveur des classes moyennes. Ces prêts doivent servir exclusivement à sauvegarder la viabilité de l'entreprise du demandeur ou à relancer cette entreprise. Ils ne peuvent être sollicités plus d'un an après la cessation des travaux qui entravaient l'accès de la clientèle aux locaux visés à l'article 1er.

§ 2. De staatswaarborg wordt onder de voorwaarden en volgens de regelen welke de Koning bepaalt afhankelijk gesteld van het storten, door de kredietinstellingen of door degenen die leningen genieten, van een bijdrage op de bedragen waarvoor staatswaarborg is verleend en die bestemd is om deze waarborg te dekken.

§ 3. Bij de aanvraag om toekenning van de staatswaarborg moet de kredietinstelling de bevoegde Ministers in kennis stellen van de zakelijke of persoonlijke waarborgen die eventueel in haar voordeel werden gesteld. De kredietinstelling die zou nalaten deze verklaring te doen of die een onjuiste verklaring zou doen verliest het voordeel van deze waarborg die zal worden beschouwd te zijn gesteld ten bate van de Staat.

Voorts zal de kredietinstelling worden geschrapt van de lijst van de voor de toepassing van deze wet erkende kredietinstellingen.

§ 4. Het globaal bedrag ten belope waarvan de staatswaarborg kan worden verleend is vastgesteld op een omloop van 300 miljoen. Deze grens kan bij koninklijk besluit worden verhoogd met drie schijven van 50 miljoen elk.

Art. 5.

§ 1. Onder de voorwaarden en volgens de regelen die de Koning bepaalt kunnen, door de Ministers tot wier bevoegdheid financiën en middenstand behoren, aan de in § 1 van artikel 4 bedoelde kredietinstellingen toelagen worden verleend om hen in staat te stellen de in dat artikel omschreven leningen toe te staan tegen verlaagde rentevoet.

§ 2. Het bedrag van deze toelagen is gelijk aan het verschil tussen de interest tegen verlaagde rentevoet welke werkelijk door de schuldenaar wordt gedragen en de gewone interest die door de lener wordt aangerekend.

§ 3. De vermindering van de rentevoet kan 5 % bedragen gedurende vijf jaar.

Art. 6.

De lasten, die voortvloeien uit de toepassing van deze wet, zullen op de begroting van Middenstand worden uitgetrokken.

Art. 7.

De inwerkingtreding van deze wet zal bij koninklijk besluit worden vastgesteld.

Voor de lopende werken gaat de in artikel 1 bedoelde termijn van drie maanden in de dag waarop deze wet in werking treedt.

Gegeven te Brussel, 23 juli 1975.

BOUDEWIJN.

VAN KONINGSWEGE.

De Minister van Financiën,

W. DE CLERCQ.

De Minister van Middenstand,

L. OLIVIER.

~ 2. La garantie de l'Etat est subordonnée, dans les conditions et selon les modalités que le Roi détermine, au versement, par les organismes de crédit ou par les bénéficiaires de prêts, d'une contribution sur les montants assortis de la garantie de l'Etat, et destinée à la couverture de celle-ci.

§ 3. Lors de la demande d'octroi de la garantie de l'Etat, l'organisme de crédit doit faire connaître aux Ministres compétents les sûretés réelles ou personnelles éventuellement établies à son bénéfice. L'organisme de crédit qui omettrait de faire cette déclaration ou qui ferait une déclaration inexacte perd le bénéfice de cette sûreté, qui sera considérée comme étant établie au profit de l'Etat.

En outre, l'organisme de crédit sera rayé de la liste des organismes de crédit agréés aux fins de l'application de la présente loi.

§ 4. Le montant global à concurrence duquel la garantie de l'Etat peut être accordée est fixée à un encours de 300 millions. Cette limite peut être majorée, par arrêté royal, de trois tranches de 50 millions chacune.

Art. 5.

§ 1. Dans les conditions et selon les modalités que le Roi détermine, des subventions peuvent être accordées, par les Ministres ayant les finances et les classes moyennes dans leurs attributions, aux organismes de crédit visés au § 1er de l'article 4, pour leur permettre de consentir les prêts définis à cet article, à des taux d'intérêt réduit.

§ 2. Le montant de ces subventions est égal à la différence entre l'intérêt à taux réduit effectivement supporté par le débiteur et l'intérêt normal compté par le prêteur.

§ 3. La réduction du taux d'intérêt peut atteindre 5 % pendant cinq ans.

Art. 6.

Les charges qui découlent de l'application de la présente loi seront prévues au budget des Classes moyennes.

Art. 7.

L'entrée en vigueur de la présente loi sera fixée par arrêté royal.

Pour les travaux en cours, le délai de trois mois prévu à l'article 1er est compté à dater de l'entrée en vigueur de la présente loi.

Donné à Bruxelles, le 23 juillet 1975.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI:

Le Ministre des Finances,

W. DE CLERCQ.

Le Ministre des Classes moyennes,

L. OLIVIER.